

СТАНОВИЩЕ
на дисертацията на
Людмила Веселинова Зафирова на тема
„Педагогически модел за интеркултурно образование в обучението по
човекът и обществото в III-IV клас“ ,
професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ... ,
Докторска програма 1.3. „Методика на обучението в детската градина
и началното училище по родинознание и природознание“

Изготвил становището:

Проф. д-р Илиана Христова Мирчева

Софийски университет “Св. Кл. Охридски”

Факултет по науки за образованието и изкуствата

Дисертацията на Людмила Веселинова Зафирова е посветена на проблем с теоретична и практическа стойност.

Дисертационният труд е оформен според всички правила на едно научно изследване с теоретико-експериментален характер. Разработен е в рамките на 282 страници и е структуриран в увод, три глави, изводи и препоръки и заключение. Литературният списък обхваща 258 източника, от които 108 са на кирилица, а 150 на латиница. В отделно книжно тяло са представени приложения (9 бр.). Те съдържат анкетни карти, тестове, експертни карти, протокол за наблюдение на уроци по човекът и обществото.

В увода е направена обосновка за избора на темата. Формулирани са целта и задачите на дисертационното изследване. Направен е кратък преглед на съдържанието на научния труд.

В първа глава авторката разглежда в теоретичен план въпросът за интеркултурното образование. Изяснени са ключови за дисертацията понятия като мултикултурно общество, култура, образование, интеркултурност, интеркултурно образование и др. Представени са целите, задачите и принципите на интеркултурното образование. Разгледани са основни аспекти при реализирането на интеркултурното образование в рамките на континента Европа. Специален акцент е поставен върху спецификата при реализирането на идеята за интеркултурно образование в България, разгледана е и нормативната уредба, свързана с темата.

Във втора глава са представени организацията и методиката на изследването. Представени са целта, задачите и хипотезата на емпиричното изследване. Описани са етапите на проучването. Подробно е представен методическия инструментариум на изследването. Разработени и представени са критерии и показатели за оценка на експерименталната

методика. Представен е дизайн на създадения педагогически експериментален модел на изследването.

В трета глава са описани резултатите от емпиричното изследване. Направен е анализ на анкетното проучване, проведено с родители и с учители, на резултатите от извършената експериментална работа, на проведеното наблюдение. В резултат на направения анализ са формулирани изводи, направени са препоръки. Оформено е заключение на дисертационния труд.

Биха могли да бъдат изтъкнати следните предимства на труда на Людмила Веселинова Зафирова на тема „Педагогически модел за интеркултурно образование в обучението по човекът и обществото в III-IV клас“:

- Дисертационният труд е посветен на много актуален научен проблем, който придобива все по-голяма актуалност във връзка със социалните промени в съвременното общество.
- Разработката е много добре структурирана.
- Авторката показва осведоменост по проблема. Анализирани са голям брой литературни източници на кирилица и латиница. Обобщенията, които са формулирани, следват логично от анализа на литературата.
- Докторантката откроява редица значими аспекти по разглежданата проблематика.
- Целта и задачите на изследването са прецизно формулирани.
- Авторката използва диагностичен инструментариум, който е съобразен с поставените изследователски задачи.
- Формулирани са критерии и показатели, по които се оценява процеса на интеркултурно образование в началното училище. Те обхващат всички аспекти на проведеното от авторката изследване.
- Създаден е авторски експериментален педагогически модел, прецизно е представен неговия дизайн.
- Анализът на резултатите е богат. Той е добре онагледен с таблици и графики. Направено е добро съчетание на качествен и количествен анализ, което дава възможност да се формулират изводи, свързани с поставените изследователски задачи.
- Работата е написана на висок стил.

В заключение:

Людмила Веселинова Зафирова ни представя богат по съдържание дисертационен труд. В него са допълват теоретичният анализ и емпиричното изследване. Представеният педагогически експериментален модел може да послужи като основа за разгръщането на идеите на интеркултурното образование в часовете по учебния предмет човекът и обществото в началното училище, а също и в часовете по избираеми дисциплини.

Докторантката представя и автореферат, който включва съществените и значими моменти от дисертацията. Авторката има необходимите публикации (3 броя) по проучваната тема.

Въз основа на посочените предимства на дисертационния труд предлагам на Научното жури да присъди на Людмила Веселинова Зафирова образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ..., Докторска програма/ по научната специалност 1.3. „Методика на обучението в детската градина и началното училище по родинознание и природознание“

29. 11. 2020 г.
гр. София

Изготвил становището:
(проф. д-р Илиана Мирчева)